

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Commissie Wetsvoorstellen

Aan de Vaste commissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
De heer S. Weeber
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 29 oktober 2018

**Betreft: Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse
Orde van Belastingadviseurs op de nota's van wijziging bij het Pakket
Belastingplan 2019**

Geachte leden van de Commissie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met belangstelling kennisgenomen van de nota's van wijziging bij het Pakket Belastingplan 2019, die verband houden met de heroverweging van de afschaffing dividendbelasting.

De nota's van wijziging zien op de volgende onderdelen van het Pakket Belastingplan 2019:

1. verkorten maximale looptijd 30%-regeling (maatregel uit het Belastingplan 2019 - 35026),
en
2. het wetsvoorstel Wet bronbelasting 2020 (35028).

Op 5 oktober 2018 heeft de Orde commentaar geleverd ter zake van het gehele Pakket Belastingplan 2019 en het wetsvoorstel implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking (ATAD 1). Graag brengen wij de (nu nog onbeantwoorde, relevante) vragen onder de aandacht ter zake van deze onderdelen, alsmede de tevens eerder aangehouden maatregel uit het Belastingplan 2019 (35026) 'Correctie box 2-tarief'. Dat gaat om vragen 10 en 11 (Correctie box 2-tarief) en vragen 13 en 14 (Verkorten maximale looptijd 30%-regeling).

Daarnaast gaat de Orde in dit commentaar in op enkele andere elementen ter zake van het Pakket Belastingplan 2019 en het wetsvoorstel implementatie ATAD 1.

De onderdelen van het eerdere NOB-commentaar van 5 oktober 2018, waar – naar mening van de Orde – nu nog relevante vragen inzitten, ontvangt u gemakshalve als bijlage. In onderhavig

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB reageert gevraagd en ongevraagd op fiscaal relevante (wets)voorstellen (en het voortraject daarvan) vanuit de expertise van haar leden. Belangrijke toetsstenen zijn rechtszekerheid (waaronder terugwerkende kracht), verenigbaarheid met het recht, uitvoerbaarheid, effectiviteit en efficiency, regeldruk en gevolgen voor het investeringsklimaat. 1

commentaar verwijst de Orde naar de nummers van de relevante vragen; die zijn tevens groen gearceerd in de bijlage.

Belastingplan 2019

Tariefmaatregel grondslagverminderende posten

De Orde begrijpt dat een afkoopsom voor alimentatie die wordt betaald aan de alimentatiegerechtigde, eveneens wordt getroffen door de tariefmaatregel bij de alimentatieplichtige en bij deze laatste derhalve effectief nog maar beperkt aftrekbaar is. De Orde vraagt of zij het goed heeft gezien dat dit niet geldt voor de afkoopsom die wordt gestort bij een professionele verzekeringsmaatschappij voor een jaarlijkse lijfrente-uitkering ten behoeve van de alimentatiegerechtigde. (**vraag 1.a**) Als dit juist is, vraagt de Orde naar de reden voor dit onderscheid. (**vraag 1.b**) Voor de alimentatieplichtige is de afkoopsom in beide gevallen immers dezelfde, alleen wordt die in het eerste geval getroffen door de tariefmaatregel (en is daarmee effectief nog maar beperkt aftrekbaar) en in het tweede geval niet.

Wijziging artikel 7.8 Wet IB 2001

De Orde constateert dat in de beide nota's van wijziging bij het Belastingplan 2019 de regeling voor de kwalificerende buitenlandse belastingplichtige van artikel 7.8 Wet IB 2001 niet in overeenstemming wordt gebracht met het EU-recht. Dit, terwijl een soortgelijke wijziging wel wordt voorgesteld voor de heffingskortingen in de inkomstenbelasting voor buitenlandse belastingplichtigen. De Orde is van mening dat ook artikel 7.8 Wet IB 2001 in overeenstemming dient te worden gebracht met het EU-recht, in het bijzonder met het Spaanse voetbalmakelaarsarrest HvJ EU van 9 februari 2017.¹ Weliswaar kunnen belastingplichtigen rechtstreeks een beroep doen op het EU-recht maar, zoals het kabinet terecht opmerkt in de nota naar aanleiding van het verslag bij het Belastingplan 2019 (op p. 54) neemt dit niet weg dat “(...) *de wetgeving in overeenstemming met het EU-recht dient te worden gebracht.*” Dit klemt te meer, nu de staatssecretaris in zijn toelichting op de intrekking van zijn cassatieberoepschrift tegen de uitspraak van het verwijzingshof Den Haag van 5 december 2017² expliciet het volgende heeft opgemerkt: “*Ten slotte merk ik op dat de Wet inkomstenbelasting 2001 gewijzigd zal worden om deze op dit punt in overeenstemming te brengen met het EU-recht. Vooruitlopend op de wijziging van de wetgeving zal op korte termijn een beleidsbesluit verschijnen.*” Het beloofde beleidsbesluit is tot op heden nog niet verschenen en de wetsvoorstellen van het Belastingpakket 2019 bevatten ook geen wijziging van de Wet IB 2001. De Orde roept de staatssecretaris derhalve met klem op beide beloften in te lossen. (**vraag 2.**)

30%-regeling

De tekst van het overgangsrecht dat wordt voorgesteld met de tweede nota van wijziging bij het Belastingplan 2019 is naar mening van de Orde voldoende duidelijk. Evenwel kan nog worden overwogen om aan de voorgestelde wettekst na de datum van 31 december 2020, de tekst uit de toelichting (laatste zin van de eerste alinea) toe te voegen, als volgt: “(...) *31 december 2020, voor zover de op grond van genoemde bepalingen (dit betreft het eerder in dit artikel genoemde art. 31a lid 2-e LB en 39e LB, EH) geldende termijn van acht jaar,*

¹ HvJ EU 9 februari 2017, nr. C-283/15, V-N 2017/9.12.

² Hof Den Haag van 5 december 2017, nr. BK-17/00505, V-N 2018/18.13.

onderscheidenlijk tien jaar, niet is verstreken.” Het woord “uiterlijk” vóór “31 december 2020” zou dan kunnen vervallen.

Wet Bronbelasting 2020 / Wet bedrijfsleven 2019

De Orde begrijpt uit de toelichting op de tweede nota van wijziging op het wetsvoorstel Bronbelasting 2020 dat het kabinet bewust heeft overwogen het aanmerkelijkbelangtarief niet verder te verhogen, ondanks de verdere verlaging van het VpB-tarief. De Orde vraagt of het kabinet heeft overwogen om de tariefmaatregel met betrekking tot de mkb-winstvrijstelling voor IB-ondernemers en de tbs-vrijstelling voor tbs’ers geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken en, zo ja, waarom hij daarvoor niet heeft gekozen. **(vraag 3.a)** Als het kabinet dit niet heeft overwogen, vraagt de Orde om dit alsnog te doen. **(vraag 3.b)** De IB-ondernemer gaat er namelijk in het Belastingplan 2019, anders dan de werknemer en de dga, niet op vooruit (wat ook blijkt tot de tabellen in bijlage 1 en 3 bij de nota naar aanleiding van het verslag). Dit klemmt te meer omdat het kabinet, met de herbestemming van de met de niet-afschaffing van de dividendbelasting vrijgekomen gelden, uitdrukkelijk heeft aangegeven het mkb meer tegemoet te zullen komen. De Orde constateert dat dit niet geldt voor de IB-ondernemer.

Ter vergelijking, zie hieronder een tabel waarin de huidige marginale tariefdruk met de tariefdruk vanaf 2021 wordt vergeleken.

200k < winst > 67k	2018	2021	Vershil
IB-ondernemer	44,72%	44,33%	0,39%
DGA	40,00%	37,87%	2,14%
Werknemer	52,00%	49,50%	2,50%

Het effect van de nu voorgestelde maatregelen zal zijn dat nog meer IB-ondernemers dan thans al het geval is, zullen (moeten) overwegen hun onderneming in de rechtsvorm van de BV te gaan drijven. Uit tabel 27 in de nota naar aanleiding van het verslag bij het Belastingplan 2019 (op p. 89), blijkt ook dat ongeveer 10% van de IB-ondernemers een winst heeft dat de eerste tariefschijf van 67.000 euro overschrijdt. Voor deze relatief kleine groep geldt dat zij getroffen wordt door de voorgestelde maatregel en voortaan hun mkb-winstvrijstelling slechts tegen het basistarief van 37,05% mogen aftrekken. De voorgestelde wetswijziging – waarbij een groot aantal aftrekposten voortaan slechts tegen het basistarief van 37,05% mag worden afgetrokken – is ingegeven om de verlaging van het huidige hogere tarieven in de inkomstenbelasting te financieren. Omdat het bij de IB-ondernemers met een winst van meer dan 67.000 euro dus om een relatief kleine groep gaat – en waarvan vaststaat dat zij niet c.q. heel veel minder meedelen is de lastenverlichting – vraagt de Orde zich af waarom het kabinet hieraan vasthoudt. De budgettaire opbrengt van deze maatregel is immers gering en deze maatregel leidt tot een ongelijke lastenverlichting en verstoring van het economisch verkeer.

De Orde is van mening dat fiscale wetgeving neutraal hoort te zijn ten aanzien van de keuze van de rechtsvorm waarin de onderneming wordt gedreven. Met de nu voorgestelde wijzigingen zal die neutraliteit verder uit zicht raken, hetgeen de Orde betreurt.

Wet implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking

Met betrekking tot de door de Orde gestelde vragen in het kader van de Wet implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking, constateert de Orde dat de meeste vragen expliciet (en sommigen impliciet) in de nota naar aanleiding van het verslag (35030-7) zijn beantwoord. Een deel van de vragen (voor zover die bijvoorbeeld zien op de voorgestelde artikelen 15aha en 15ahb) zal – zo neemt de Orde aan – nog worden beantwoord bij de behandeling van het Wetsvoorstel bronbelasting.

De Orde vraagt echter nog aandacht voor de volgende vragen. Gemakshalve wordt daarbij verwezen naar het nummer van de vraag uit het NOB-commentaar op het Pakket Belastingplan 2019 en wetsvoorstel implementatie ATAD 1, van 5 oktober 2018.

De Orde begrijpt de redenering in het antwoord op vraag 98 niet. De achtergrond van de CFC-bepaling is dat winsten niet worden opgepot in een laagbelastende jurisdictie. Indien de entiteit in die laagbelastende jurisdictie haar winsten door onzakelijk handelen doet toekomen aan de Nederlandse aandeelhouder, is er naar de mening van de Orde geen reden om de CFC-bepaling toe te passen. Indien, zoals de staatssecretaris antwoordt, verkapte dividenden niet worden beschouwd als een uitkering van winst, kan zich ook dubbele heffing voordoen. Stel een CFC-lichaam laat zich door onzakelijk handelen winst ontgaan ten gunste van haar Nederlandse aandeelhouder. Op basis van artikel 13 lid 9 wordt het verkapte dividend belast, terwijl hetzelfde bedrag als niet-uitgekeerde voordelen, op grond van de CFC-regeling bij de Nederlandse aandeelhouder in aanmerking worden genomen. De Orde vraagt de staatssecretaris toe te lichten of dit een beoogde uitwerking van deze bepaling is. (*vraag 4.*)

Bij de beantwoording van vraag 100 wordt door de staatssecretaris opgemerkt dat een transparante entiteit voor de toepassing van de Wet op de vennootschapsbelasting een ‘lichaam’ kan zijn. Bij de behandeling van artikel 10a Wet VPB 1969 is, in het kader van artikel 10a, aangegeven dat een transparante entiteit geen ‘lichaam’ is voor de toepassing van artikel 10a (NV, Kamerstukken II 1996/97, 24696, nr. 8, p. 19). De Orde verzoekt de staatssecretaris te bevestigen dat met de opmerking in de onderhavige nota naar aanleiding van het verslag niet is beoogd terug te komen op die opmerking. (*vraag 5.*)

Ten aanzien van het antwoord op vraag 102 is er naar mening van de Orde nog onduidelijkheid. De staatssecretaris merkt op dat de lijst van laagbelastende landen verbindend is, ook voor zover er (mogelijk abusievelijk of door een verkeerd begrip van de wetgeving van het desbetreffende land) hoogbelastende landen op de lijst staan. Naar de mening van de Orde leidt de voorgestelde wettekst tot de conclusie dat het op de lijst staan van een land slechts een noodzakelijke, doch geen voldoende voorwaarde is. Indien deze lezing onjuist is, komt het de Orde voor dat bij de plaatsing van een hoogbelastend land op de lijst, de delegatiebevoegdheid die blijkbaar besloten ligt in de voorgestelde wettekst, wordt overschreden en als gevolg daarvan de lijst in zoverre onverbindend is. De Orde vraagt de staatssecretaris om dit nader te verduidelijken. (*vraag 6.*)

De Orde mist een antwoord op vraag 130 over de samenloop van het activeringsverbod met de POC-methode. Kan de staatssecretaris bevestigen dat bij waardering van onderhanden werk op grond van artikel 3.29b Wet IB 2001 het activeringsverbod geen betekenis heeft, aangezien

ingeval van toepassing van de POC-methode alle overige kosten direct ten laste van de winst kunnen worden gebracht, waarbij dan uiteraard de rentekosten in aftrek beperkt kunnen zijn op grond van een wettelijk voorschrift zoals artikel 15b Wet VPB 1969? (*vraag 7.*)

Daarnaast vraagt de Orde in het kader van de behandeling van dit wetsvoorstel nog om een beantwoording van de vragen 108, 109, 122, 123, 124, 125 en 143 uit het NOB-commentaar op het Pakket Belastingplan 2019 en wetsvoorstel implementatie ATAD 1, van 5 oktober 2018, zie gemakshalve de vragen in de bijlage.

Tot slot merkt de Orde op dat in de nota naar aanleiding van het verslag wordt ingegaan op de plaatsing van diverse landen uit het Midden-Oosten op de (concept) lijst van laagbelastende landen. In haar brief van 22 oktober jl. – de reactie op de Internetconsultatie fiscaal verdragsbeleid en aanwijzing van laagbelastende staten – heeft de Orde al uitgebreid stilgestaan bij de vraag of deze landen terecht zijn opgenomen op deze lijst. De Orde verzoekt in het kader van de behandeling van het voorstel tot Wet implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking al op deze vragen en opmerkingen in te gaan.

De Orde suggereert de staatssecretaris om een reactie te vragen op de hiervoor aangegeven punten.

Een afschrift van deze brief is heden verzonden aan de staatssecretaris van Financiën.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

drs. R.A. van der Jagt
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen

Bijlage

Bijlage bij het commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op de nota's van wijziging bij het Pakket Belastingplan 2019.

*De – naar mening van de Orde – relevante vragen zijn hierin **groen gearceerd**.*

3. Correctie box 2-tarief

Artikel II, onderdeel C Belastingplan 2019 (artikel 2.12 Wet inkomstenbelasting 2001)

1. De Orde begrijpt dat de verhoging van het ab-tarief in box 2 in de inkomstenbelasting een tegenmaatregel is voor de VpB-tariefsverlaging teneinde het globale evenwicht tussen de IB-ondernemer en de VpB-ondernemer (dga) te handhaven. De Orde wijst er daarbij op dat verstoring van dit globale evenwicht op zich niet wordt veroorzaakt door de VpB-tariefsverlaging maar vooral door de beperking van de aftrek van de MKB-winstvrijstelling voor IB-ondernemers. Door de algemene tariefsverlaging in box 1 in de inkomstenbelasting blijft het globale evenwicht immers gehandhaafd als de aftrek van MKB-winstvrijstelling niet zou worden verlaagd. Verhoging van het ab-tarief in box 2 is dan niet nodig om het globale evenwicht te handhaven. Ook vindt er grondslagverbreding plaats in de vennootschapsbelasting om de daling van het VpB tarief te financieren. De grondslag in de vennootschapsbelasting wordt daardoor verbreed en bepaalt daarmee dus mede de belastingdruk voor 'box 2-ondernemers'. Een eenvoudige vergelijking van de (top)tarieven levert daarom evident een onjuist resultaat op voor het bepalen van het globale evenwicht. De Orde bepleit daarom opnieuw, zoals zij al eerder heeft gedaan in haar brief van 14 maart 2018, om zowel de beperking van de MKB-winstvrijstelling als de verhoging van de ab-tariefsverlaging achterwege te laten.¹ (*vraag 10*) De Orde verwijst verder naar genoemde brief voor een nadere onderbouwing.
2. Ook herhaalt de Orde haar in eerdergenoemde brief gedane voorstel om in elk geval een compartimentering toe te passen voor de op 1 januari 2020 aanwezige (zichtbare) winstreserves in de bv. (*vraag 11*) Deze winstreserves zijn immers met het huidige hoge VpB-tarief belast, zodat deze winstreserves ook tegen het huidige ab-tarief van 25% belast moeten blijven. Het rechtszekerheidsbeginsel brengt dit naar de mening van de Orde met zich.

¹ Zie <https://www.nob.net/persbericht-regeerakkoord-nadelig-voor-mkb>.

4. Verkorten maximale looptijd 30%-regeling

Artikel XIII, onderdeel F Belastingplan 2019 (artikel 31a Wet op de loonbelasting 1964)

3. Gezien de discussies die zijn gevoerd over de houdbaarheid van de 30%-regeling in de toekomst, kan de Orde zich vinden in de door het kabinet gemaakte keuze om de looptijd van de regeling te verkorten naar 5 jaar.
4. De Orde is echter van mening dat deze inkorting van de looptijd niet voor bestaande gevallen zou moeten gelden (in ieder geval voor de werknemers die voor de datum van publicatie van het regeerakkoord zijn aangekomen in Nederland). Bij een eerdere inkorting van de looptijd van 10 naar 8 jaar was dit immers ook niet het geval. Door het niet opnemen van een overgangsregeling in het huidige wetsvoorstel wordt deze eerder toegekende overgangsregeling overigens ook ongedaan gemaakt.
5. De staatssecretaris van Financiën heeft aangegeven dat er geen juridische noodzaak is voor een overgangsregeling. Dit neemt niet weg dat Nederland door het niet opnemen van een dergelijke overgangsregeling imago schade oploopt. Een belastingplichtige zou moeten kunnen vertrouwen op een met de Nederlandse staat gemaakte afspraak. Nu dit niet het geval blijkt te zijn, heeft dit negatieve gevolgen voor het vestigingsklimaat in Nederland. Dit geldt niet alleen voor werknemers met de 30%-regeling, maar dit straalt ook uit naar andere rechtsgebieden. De Orde acht dit niet gewenst en verzoekt het kabinet derhalve een overgangsregeling voor deze gevallen te heroverwegen. (*vraag 12*)
6. Werknemers die reeds vijf jaar of langer gebruik maken van de bestaande 30%-regeling, worden met ingang van 1 januari 2019 van rechtswege binnenlands belastingplichtig. De partiële buitenlandse belastingplicht vervalt voor hen per die datum. Dit betekent onder andere dat zij inkomstenbelasting verschuldigd zijn over een forfaitair rendement ter zake van hun vermogen (box 3). Ook worden zij binnenlands belastingplichtig met betrekking tot een buitenlandse vennootschap waarin zij een aanmerkelijk belang hebben. Er bestaat onduidelijkheid over de vraag of zij op het moment dat zij binnenlands belastingplichtig worden, een step-up voor deze aanmerkelijkbelangaandelen krijgen. In artikel 4.25 Wet IB 2001 staat namelijk dat de verkrijgingsprijs van de aandelen wordt gesteld op de waarde van die aandelen op het tijdstip waarop de belastingplichtige in Nederland *gaat wonen* (en niet het tijdstip waarop hij *binnenlands belastingplichtig* wordt). De Orde verzoekt dit te verduidelijken en bepleit voor zover nodig een aanpassing, zodat in de geschetste gevallen een step up wordt verleend. (*vraag 13*)
7. Tevens blijkt uit de toelichting op het wetsvoorstel dat de beperking van het vergoeden van extraterritoriale kosten tot vijf jaar ook gaat gelden voor de werkelijke kosten die aan een buitenlandse werknemer worden vergoed. Ten eerste betwijfelt de Orde of dit wel op een juiste wijze in de wettekst is verwerkt. Het voorgestelde artikel 31a lid 2 onderdeel e Wet LB 1965 noemt in elk geval niet een dergelijke termijn van vijf jaar. Die staat wel in het voorgestelde nieuwe zevende en achtste lid van deze bepaling maar dat betreft steeds de toepassing van de 30%-regeling voor ingekomen respectievelijk uitgezonden werknemers.

Ten tweede leidt dit naar de mening van de Orde met name tot ongewenste gevolgen voor werknemers die buiten Nederland wonen. Deze maatregel leidt er namelijk toe dat in Nederland gevestigde werkgevers die in het buitenland wonende werknemers in dienst hebben die (af en toe) in Nederland werken, na vijf jaar hun werkelijke reis- en verblijfskosten niet meer onbelast kunnen vergoeden. Dergelijke kosten blijven immers na afloop van deze periode nog steeds kwalificeren als extraterritoriale kosten en kunnen derhalve niet als reiskosten of kosten van tijdelijk verblijf onder artikel 31a lid 2 onderdeel a en b Wet LB 1964 worden gebracht. In de omgekeerde situatie waarbij het gaat om in Nederland woonachtige werknemers die in het buitenland werkzaam zijn, geldt deze beperking na vijf jaar niet. De Orde vraagt de staatssecretaris hoe dit zich verhoudt tot het recht op gelijke behandeling. (*vraag 14*) De Orde stelt voor deze ongelijke behandeling op te lossen door voor werknemers die buiten Nederland wonen en die in Nederland niet (meer) beschikken over een 30%-regeling, de beperking tot vijf jaar niet te laten gelden.

15. Controlled foreign companies

Artikel I, onderdelen A tot en met C Wet implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking (artikelen 13, 13a en 13ab van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969)

8. De Orde is met de Staatssecretaris van Financiën van mening dat de huidige Nederlandse wet- en regelgeving, en specifiek artikel 8b Wet VpB 1969, al aan de verplichting voldoet die voortvloeit uit de EU Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD 1) om een maatregel in te voeren tegen het verschuiven van winsten naar buitenlandse laagbelaste gecontroleerde lichamen of vaste inrichtingen. De in het wetsvoorstel opgenomen introductie van een Controlled Foreign Companies (CFC) maatregel gebaseerd op Model A is daarom een aanvullende maatregel op de reeds bestaande wetgeving om dergelijke winstverschuivingen te voorkomen.
9. De Orde constateert dat een niet in Nederland gelegen vaste inrichting van een buitenlands belastingplichtige, niet als CFC aangemerkt kan worden voor de belastingplichtige. De Orde vraagt de staatssecretaris dit te bevestigen. (*vraag 81*)

Invulling van het begrip besmette voordelen

10. In de tekst van het voorgestelde artikel 13ab lid 1 Wet VpB 1969 wordt gesproken over de besmette voordelen. Hieronder wordt onder andere verstaan "(...) *rente of andere voordelen uit financiële activa (...)*" en "*royalty's of andere voordelen uit immateriële activa*". De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of onder 'andere voordelen' eveneens moet worden verstaan de waardestijging of waardedaling van dergelijke activa (tot uiting komend bij een vervreemding of herwaardering van die activa). (*vraag 82*)
11. Begrijpt de Orde goed dat de besmette voordelen *per gecontroleerd* lichaam in aanmerking genomen worden? (*vraag 83*) De Orde vraagt hiermee dus of bevestigd kan worden dat indien een CFC een negatief besmet voordeel van 10 behaalt en een positief besmet voordeel

van 10, er per saldo voor het desbetreffende gecontroleerde lichaam geen positief saldo aan (niet tijdig uitgekeerde) besmette voordelen resteert.

12. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of, indien het saldo van genoten besmette voordelen negatief is voor een van de gecontroleerde lichamen, terwijl dit saldo in hetzelfde jaar voor een ander gecontroleerd lichaam van dezelfde belastingplichtige positief is, het negatieve saldo aan besmette voordelen van het ene gecontroleerde lichaam verrekend kan worden met het positieve saldo aan besmette voordelen van een ander gecontroleerd lichaam. **(vraag 84)** Indien dat namelijk niet mogelijk is, schuift het negatieve voordeel door naar een volgend jaar terwijl het positieve voordeel wel meteen tot een pick up leidt.
13. Uit de MvT leidt de Orde af dat de omvang van de besmette voordelen naar Nederlandse maatstaven wordt bepaald. Voorts wordt opgemerkt dat er bij de vaststelling van de omvang rekening dient te worden gehouden met onder andere de deelnemingsvrijstelling, aftrekbepalingen en aanpassingen van de belastinggrondslag. De Orde vraagt of hierbij eveneens rekening moet worden gehouden met bijvoorbeeld de earningsstrippingmaatregel van het voorgestelde artikel 15b Wet VpB 1969. **(vraag 85)**
14. Bij het vaststellen van de omvang van de besmette voordelen moet, zo leest de Orde, rekening worden gehouden met de functionele valuta waarin de winst van een gecontroleerd lichaam in de staat van vestiging wordt berekend. De Orde vraagt zich daarom af of de omvang van het saldo aan besmette voordelen voor een gecontroleerd lichaam met een vordering in Britse ponden en het Britse pond als functionele valuta inderdaad verschilt van de omvang van het saldo aan besmette voordelen voor een gecontroleerd lichaam met een vordering in Britse pond en de Euro als functionele valuta. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of deze lezing juist is. **(vraag 86)** Zo ja, dan vraagt de Orde zich af wat hiervan de achtergrond is en of dit in lijn is met de gedachte achter de invoering van de CFC-maatregel. **(vraag 87)**
15. Bij het vaststellen van de omvang van besmette voordelen wordt ook rekening gehouden met de Nederlandse deelnemingsvrijstelling. Als een CFC dividend ontvangt dat onder de Nederlandse deelnemingsvrijstelling vrijgesteld zou zijn geweest, is er in zoverre geen sprake van een besmet voordeel. De Orde verzoekt de staatssecretaris om aan te geven of dit ook geldt voor het voorgestelde artikel 13 lid 19 Wet VpB 1969. **(vraag 88)** Toepassing van deze bepaling zou bijvoorbeeld kunnen plaatsvinden indien CFC1 een dividend ontvangt van CFC2 dat volgens de normale regels niet, maar onder genoemd negentiende lid wel vrijgesteld zou zijn onder de deelnemingsvrijstelling. De Orde verzoekt aan te geven of daarbij van belang of er een samenhang is tussen het door CFC2 uitgekeerde dividend en al eerder toegerekende besmette voordelen van CFC2 (aan de uiteindelijke Nederlandse controlerende aandeelhouder)? **(vraag 89)** Zonder toepassing van artikel 13 lid 19 Wet VpB 1969 bij de bepaling van de omvang van besmette voordelen van CFC1 zou anders hetzelfde inkomen materieel twee keer toegerekend worden (eerst de besmette voordelen van CFC2 en daarna het daaruit voortvloeiende dividend aan CFC1). Dezelfde problematiek en vraagpunten bestaan met betrekking tot het voorgestelde artikel 13a lid 4 Wet VpB 1969. **(vraag 90)**

16. Zoals in de MvT is aangegeven, kan toepassing van de (aanvullende (model A)) CFC-regel tot een dubbele pick up aanleiding geven (bijvoorbeeld eenmaal in Nederland en eenmaal in een andere EU-Lidstaat, of zelfs tweemaal in Nederland). Hoewel in de MvT is aangegeven dat de staatssecretaris niet wil voorzien in een regeling ter voorkoming van deze dubbele heffing, verzoekt de Orde om dit standpunt te heroverwegen en toch te voorzien in een anticumulatieregeling. **(vraag 91)** Dit is mogelijk omdat Nederland via de at arm's length benadering al voldoet aan model B van de richtlijn.

(Niet tijdig) uitkeren van saldo aan besmette voordelen

17. In de MvT wordt opgemerkt dat een dividenduitkering van een gecontroleerd lichaam in beginsel de uitdeling van de winst *van het vorige jaar* betreft en dat er derhalve sprake is van de zogenoemde last in, first out (lifo)-methode. De Orde verzoekt aan te geven of deze opmerking betekent dat een dividend alleen wordt geacht afkomstig te zijn uit een *lopend* boekjaar van de CFC als dit met zoveel woorden in het dividendbesluit staat? **(vraag 92)** Tevens verzoek de Orde aan te geven hoe dan dient te worden omgegaan met jurisdicties die het uitkeren van een interim-dividend niet toestaan? **(vraag 93)** CFC's in die landen kunnen dan nooit hun winst uitkeren vóór het einde van hun boekjaar? Vanuit de ratio van de CFC-regeling (heffen in Nederland als de CFC-inkomen niet uitkeert), is het onlogisch te heffen als de CFC het inkomen uitkeert op het eerst mogelijke moment volgens het lokale civiele recht.
18. De Orde verzoekt tevens om duidelijk(er) te maken wat wordt bedoeld met de term 'jaar' in het voorgestelde artikel 13ab lid 1 en lid 2 Wet VpB 1969. **(vraag 94)** Uit de tekst van de voorgestelde wet, de artikelsgewijze toelichting (p. 40) en ATAD 1 leidt de Orde af dat met 'jaar' in het voorgestelde artikel 13ab lid 1 Wet VpB 1969 wordt bedoeld: het boekjaar van de belastingplichtige. Uit de tekst van het voorgestelde artikel 13ab, lid 2, Wet VpB 1969 zou (in overeenstemming met artikel 8 lid 4 ATAD 1) volgen dat 'in een jaar' in combinatie moet worden gelezen met 'door een gecontroleerd lichaam genoten besmette voordelen'. Derhalve lijkt het begrip 'jaar' in het voorgestelde artikel 13ab lid 2 Wet VpB 1969 te verwijzen naar het boekjaar van de CFC. In het verlengde daarvan lijkt met de zinsnede 'voor het einde van dat jaar' eveneens bedoeld te worden op het einde van het boekjaar van de CFC. Uit de artikelsgewijze toelichting en de transponeringstabel blijkt echter dat het gaat om het boekjaar van de belastingplichtige. De Orde verzoekt om nadere toelichting. **(vraag 95)** In dat kader verzoekt de Orde om verder bij wijze van concreet voorbeeld aan te geven op welke wijze de CFC-regel moet worden toegepast indien het boekjaar van de belastingplichtige (bijvoorbeeld 1 januari - 31 december) afwijkt van dat van de CFC (bijvoorbeeld 1 mei - 30 april). **(vraag 96)**
19. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven hoe moet worden omgegaan met kosten van een CFC die naar Nederlandse maatstaven niet aftrekbaar zijn, maar wel daadwerkelijk door de CFC zijn betaald. **(vraag 97)** Bijvoorbeeld: een CFC heeft 100 inkomsten en 20 kosten (die zij ook daadwerkelijk heeft betaald). Stel dat de kosten naar Nederlandse maatstaven niet aftrekbaar zouden zijn. Het positieve besmette voordeel uit de CFC is dan

100. Het is echter (met het oog op de toepassing van lid 2) niet mogelijk om 100 dividend uit te keren, want de (lokale commerciële) winst is slechts 80.

20. De Orde vraagt de staatssecretaris te bevestigen dat artikel 13ab lid 2 ook op verkapte dividenden kan zien (situaties waarin de CFC haar moeder bevoordeelt door onzakelijk handelen). (*vraag 98*)

Criteria om vast te stellen of sprake is van een gecontroleerd lichaam

21. De Orde stelt vast dat de invulling van het begrip ‘gelieerd lichaam of gelieerde natuurlijke persoon’ zoals opgenomen in het voorgestelde artikel 13ab lid 8 en 10 Wet VpB 1969 in samenhang met het criterium op basis waarvan gesproken wordt over ‘controle’ zoals opgenomen in het voorgesteld artikel 13ab lid 3 onderdelen a, b en c Wet VpB 1969 tot ongewenste gevolgen kan leiden. Dit kan het best worden geïllustreerd aan de hand van het volgende voorbeeld (vgl. voorbeeld 1 uit de MvT). De belastingplichtige heeft een 25%-belang in Lichaam A. Het resterende 75%-belang in Lichaam A wordt gehouden door een niet met de belastingplichtige gelieerd lichaam of gelieerde natuurlijke persoon. Lichaam A houdt een 51%-belang in Lichaam B, welk lichaam gevestigd is in een ‘aangewezen staat’. Het resterende 49%-belang in Lichaam B wordt gehouden door een niet met de belastingplichtige gelieerd lichaam of gelieerde natuurlijke persoon. De belastingplichtige houdt derhalve een direct 25%-belang in Lichaam A, en een 12,75% indirect belang in Lichaam B. Lichaam A is geen gecontroleerd lichaam van belastingplichtige als bedoeld in het voorgestelde artikel 13ab lid 3 Wet VpB 1969. Lichaam A is echter wel een gelieerd lichaam van belastingplichtige als omschreven in het voorgestelde artikel 13ab lid 8 en 10, Wet VpB 1969. Belastingplichtige houdt – blijkens de MvT – tezamen met het aan haar gelieerde Lichaam A, een belang in Lichaam B van meer dan 50%. Dit zorgt er naar lezing van de voorgestelde wet voor dat Lichaam B een gecontroleerd lichaam geacht wordt te zijn van belastingplichtige. Belastingplichtige zal in veel gevallen, als minderheidsaandeelhouder van Lichaam A, echter geen (duidelijk) inzicht hebben in de (besmette) voordelen die door Lichaam B in een jaar worden genoten en hier ook geen invloed op uit kunnen oefenen. Dit maakt het volgens de Orde ook onmogelijk om een juist beeld te krijgen van de eventuele hoogte van de (pro rata) besmette voordelen die zij in aanmerking moet nemen bij het bepalen van haar winst, verband houdende met Lichaam B. In voorkomende gevallen zal een belastingplichtige daarom niet ‘stellig en zonder voorbehoud’ haar aangifte vennootschapsbelasting kunnen doen. Onder andere in aanmerking nemende dat Nederland op dit punt reeds aan haar verplichting voortvloeiend uit ATAD 1 voldoet (vanwege het feit dat Model B al deel uitmaakt van onze wet via het at arm’s length beginsel) en de geschetste gevolgen onredelijk zijn, verzoekt de Orde de staatssecretaris om de gehanteerde definities nader te beoordelen en met een oplossing te komen om voorgenoemde te voorkomen. (*vraag 99*) Een oplossing kan gelegen zijn het criterium van gelieerdheid (lid 10) te leggen bij een belang van meer dan 50%.

22. De Orde verzoekt de staatssecretaris te bevestigen dat de term ‘lichaam’ in het voorgestelde artikel 13ab Wet VpB 1969 wordt uitgelegd als “naar Nederlandse maatstaven niet-transparant”, conform de uitleg voor artikel 10a Wet VpB 1969 (zie NV, Kamerstukken II 1996/97, 24 696, nr. 8, p. 19)? (*vraag 100*)

Aangewezen staat

23. De Orde begrijpt dat een tweede criterium waaraan voldaan moet worden, alvorens er sprake is van een gecontroleerd lichaam zoals opgenomen in het voorgestelde artikel 13ab lid 3 Wet VpB 1969, is dat het lichaam in een bij ministeriële regeling aangewezen staat is gevestigd volgens de fiscale of andere regelgeving van die staat. Voor wat betreft de omschrijving van een ‘aangewezen staat’ opgenomen in het voorgestelde artikel 13ab lid 3 onderdelen d en e Wet VpB 1969, zijn er veel overeenkomsten met de definitie van een ‘laagbelastende jurisdictie’ zoals opgenomen in het voorgestelde artikel 1.2 lid 1 onderdeel e van het wetsvoorstel Wet bronbelasting 2020. Anders dan in voornoemd voorgestelde artikel 1.2 lid 2 van het wetsvoorstel Wet bronbelasting 2020, voorziet artikel 13ab Wet VpB 1969 momenteel niet in een overgangsbepaling die in werking treedt wanneer een jurisdictie voor het eerst als ‘aangewezen staat’ wordt aangemerkt. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of dit een bewuste keuze is. **(vraag 101)**
24. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven wat de status is van de lijst die jaarlijks gepubliceerd zal worden indien jurisdicties die op de lijst worden opgenomen niet voldoen aan de eisen van (het voorgestelde) artikel 13ab lid 3 onderdelen d en e Wet VpB 1969, met andere woorden: als er jurisdicties ten onrechte op de lijst worden opgenomen. **(vraag 102)** Uit de wettekst lijkt te volgen dat de lijst in zoverre dan niet verbindend is.
25. De aanvullende CFC-maatregel is, ingevolge het voorgestelde artikel 13ab lid 3 laatste volzin Wet VpB 1969, niet van toepassing indien een lichaam dat gevestigd is in een ‘aangewezen staat’, op basis van de fiscale regelgeving van een andere staat aldaar als inwoner is onderworpen aan een belasting naar de winst. De Orde vraagt de staatssecretaris op welke wijze de belastingplichtige bewijs aan kan leveren dat het lichaam in een andere, niet-aangewezen, staat als inwoner is onderworpen aan een belasting naar de winst. **(vraag 103)** Eveneens constateert de Orde dat er hier wordt gesproken over de ‘fiscale regelgeving van een andere staat’, terwijl er eerder in dit lid wordt gesproken over ‘fiscale of andere regelgeving’. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of steeds het begrip ‘fiscale of andere regelgeving’ van belang is? **(vraag 104)**

Uitzondering gecontroleerd lichaam / CFC-maatregel

26. Uit de MvT (p. 13) kan worden afgeleid dat een CFC een wezenlijke economische activiteit uitoefent indien wordt voldaan aan de substance-eisen die per 1 april 2018 gelden voor de beoordeling in de dividendbelasting of er sprake is van geldige zakelijke redenen die de economische realiteit weerspiegelen (“relevante substance-eisen”). De Orde vraagt de staatssecretaris of een CFC louter geacht wordt een ‘wezenlijke economische activiteit’ uit te oefenen indien aan de relevante substance-eisen wordt voldaan. **(vraag 105)** Met andere woorden, moet dit als een safe harbour worden geïnterpreteerd of is dit de enige wijze waarop gebruik gemaakt kan worden van de voorgestelde uitzondering van artikel 13ab lid 5 Wet VpB 1969? Een voorbeeld is bijvoorbeeld een actieve materiële onderneming waarvan niet de helft van de directeuren in het vestigingsland woont of een actieve materiële onderneming waarvan de administratie elders wordt gedaan.

27. In dit kader vraagt de Orde aan de staatssecretaris hoe omgegaan moet worden met de situatie waarin de CFC niet gedurende het gehele jaar aan alle relevante substance-eisen voldoet. **(vraag 106)**
28. De Orde begrijpt dat per CFC aan alle relevante substance-eisen moet worden voldaan. De Orde verzoekt de staatssecretaris om dit ‘per country’ te beoordelen, aangezien er zakelijke redenen, zoals bedrijfseconomische, juridische of organisatorische redenen, kunnen zijn de activiteiten in een land over meerdere lichamen te verdelen waarbij het kan voorkomen dat niet elk lichaam separaat aan de substance-eisen voldoet (net zoals dat ook bij Nederlandse ondernemingen vaak het geval is). **(vraag 107)**
29. Indien de belastingplichtige een lichaam houdt dat een financiële onderneming, gevestigd in een laagbelastend land, als bedoeld in artikel 2 lid 5 van de Richtlijn 2016/1164/EU is, is niet sprake van een CFC. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of, indien dit lichaam zelf dochterondernemingen heeft die ondersteunende activiteiten verrichten (doch niet voldoen aan het vereiste van artikel 13ba lid 5), ten aanzien van hen dan ook de uitzondering van artikel 13ab lid 4 onderdeel b, kan worden toegepast. **(vraag 108)**
30. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven hoe bij de toets, of meer dan 30% van de voordelen bestaan uit besmette voordelen, omgegaan dient te worden met naar Nederlandse maatstaven vrijgestelde voordelen? **(vraag 109)** Bijvoorbeeld een CFC die 20 rentebaten ontvangt en 100 dividend dat naar Nederlandse maatstaven onder de deelnemingsvrijstelling zou vallen: heeft deze CFC $20/120 = 16,6\%$ besmette voordelen of $20/20 = 100\%$ besmette voordelen?

Samenloop met de deelnemingsvrijstelling

31. De Orde verzoekt de staatssecretaris toe te lichten (in het licht van de artikelsgewijze toelichting op de wijziging van artikel 13a Wet VpB 1969) hoe de volgende situatie uitwerkt: een belastingplichtige houdt een CFC, welke ook onder de herwaarderingsplicht van artikel 13a Wet VpB 1969 valt. **(vraag 110)** De deelneming heeft negatief CFC inkomen van 10. De waarde van de deelneming neemt (desondanks) met 30 toe. Geldt de herwaarderingsplicht dan voor een bedrag van 30 en wat dient er dan te gebeuren met het door te schuiven negatieve voordeel van 10? Of dient een herwaardering voor een bedrag van 40 plaats te vinden en kan eventueel in de toekomst het negatieve CFC voordeel worden verrekend? Het gevolg van de laatste benadering is dat de deelneming 10 hoger gewaardeerd staat dan de marktwaarde.

Voorkoming van dubbele belasting

32. Op basis van het voorgestelde artikel 23e Wet VpB 1969 wordt een vermindering van de Nederlandse belasting geboden wegens verrekening bij voordelen uit hoofde van een CFC. Bij het bepalen van de hoogte van de vermindering, moet onder andere worden gekeken naar het werkelijke bedrag aan winstbelasting dat ter zake van de in aanmerking genomen voordelen uit hoofde van een CFC door dat lichaam is betaald. Dit moet door de belastingplichtige worden aangetoond. De Orde vraagt de staatssecretaris op welke wijze de belastingplichtige dit kan aantonen. **(vraag 111)** Indien dit bijvoorbeeld door middel van een

lokale aangifte dient te geschieden, vraagt de Orde hoe om moet worden gegaan met situaties waarin de aangifte van de Nederlandse belastingplichtige gedaan wordt voordat de aangifte winstbelasting door de CFC wordt gedaan. (*vraag 112*) Ook verzoekt de Orde aan te geven waarom er gesproken wordt over ‘betaalde winstbelasting’. (*vraag 113*) Dit suggereert dat indien een aangifte winstbelasting is ingediend door de CFC, maar het daaruit voortvloeiende bedrag aan belasting niet reeds is betaald, er door de Nederlandse belastingplichtige nog geen vermindering in aanmerking genomen kan worden.

33. Bij het bepalen of een lichaam is gevestigd in een staat die lichamen niet of naar een statutair tarief van minder dan 7% onderwerpt aan een belasting naar de winst is het niet noodzakelijk dat de belasting naar de winst van rijkswege wordt geheven. Een belasting geheven vanwege een lagere overheid kwalificeert eveneens (artikelsgewijze toelichting, p. 43). De Orde vraagt de staatssecretaris te bevestigen dat dergelijke belastingen geheven vanwege een lagere overheid eveneens in aanmerking worden genomen bij het bepalen van de hoogte van het bedrag aan vermindering in gevolge het voorgestelde artikel 23e Wet VpB 1969. (*vraag 114*)

Kwalificatie toegerekend inkomen

34. De Orde vraagt de staatssecretaris aan te geven of toegerekend CFC-inkomen zijn oorspronkelijke kwalificatie behoudt. (*vraag 115*) Dit kan bijvoorbeeld een rol spelen indien een CFC besmette rentebaten heeft. Worden de bij de belastingplichtige in aanmerking te nemen CFC-voordelen dan beschouwd als rentebate of als algemene categorie ‘CFC-voordelen’? Dit is bijvoorbeeld van belang voor de toepassing van het voorgestelde artikel 15b Wet VpB 1969 ter bepaling van het saldo aan renten (indien de voordelen van een CFC die vorderingen houdt bij de belastingplichtige worden ‘opgepikt’ als rentebate heeft dat invloed op het saldo aan rente).

Laagbelaste beleggingsdeelneming

35. De Orde vraagt of is overwogen, nu een algemene CFC-regeling wordt ingevoerd, de huidige regeling van de laagbelaste beleggingsdeelneming van artikel 13 lid 9 e.v. juncto artikel 13a Wet VpB 1969 af te schaffen? (*vraag 116*) En zo ja, waarom ervoor is gekozen om dit niet te doen? Het komt de Orde namelijk voor dat het van tweeën één is: 1. óf een algemene CFC-regeling, 2. óf een specifieke regeling voor laagbelaste beleggingsdeelnemingen. Maar niet allebei. Nu wordt de CFC-regeling bovenop de regeling van de laagbelaste beleggingsdeelneming geplaatst, terwijl beide regelingen in hoge mate hetzelfde doel beogen.

16. Earningsstripping

Artikel I, onderdelen D tot en met E Wet implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking (afdeling 2.9a en artikel 15e van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969)

36. De Orde constateert dat het kabinet ervoor kiest om de earningsstrippingregeling strikter in te voeren dan noodzakelijk onder ATAD 1. Als argument wordt daarvoor aangevoerd dat

een meer gelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen wordt beoogd. Deze striktere invoering heeft naar de mening van de Orde negatieve gevolgen voor het Nederlandse vestigingsklimaat, omdat andere landen niet kiezen voor een dergelijke strikte implementatie. Het argument van de meer gelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen kan de Orde niet plaatsen, omdat ook de niet-aftrekbare rente belast zal zijn bij de ontvanger.

37. Voorts vraagt de Orde aan de staatssecretaris om in dit kader aan te geven af waarom voor woningcorporaties, die geen eigenvermogensverschaffers hebben en dus voor hun financiering uitsluitend zijn aangewezen op vreemd vermogen, volledig onder het bereik van de earningsstrippingregeling vallen. (*vraag 117*)
38. De earningsstrippingregeling werkt procyclisch, dat wil zeggen dat in de jaren waarin het economisch goed gaat met een onderneming (lees: een relatief hoge EBITDA heeft) er meer ruimte is om rente in aftrek te brengen. De Orde vraagt aan te geven of de 1 miljoen euro zal worden verhoogd in tijden van laagconjunctuur. (*vraag 118*)

Artikel 15b Wet VpB 1969: saldo aan renten

39. Op grond van het voorgestelde artikel 15b lid 2 Wet VpB 1969 dient voor het bepalen van het saldo aan renten te worden uitgegaan van de rentelasten en rentebaten die – zonder toepassing van artikel 15b Wet VpB 1969 – in aanmerking moeten worden genomen bij het bepalen van de in een jaar genoten winst. Hierbij komt de vraag op of een inkomensbestanddeel dat op grond van artikel 13ab Wet VpB 1969 in aanmerking wordt genomen, zijn kwalificatie behoudt. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of rentebaten die op grond van artikel 13ab Wet VpB 1969 tot de Nederlandse belastbare winst worden gerekend, kunnen worden meegenomen bij het bepalen van het saldo van renten. (*vraag 119*) De Orde heeft dezelfde vraag ten aanzien van rentebaten die op grond van artikel 8b Wet VpB 1969 tot de Nederlandse winst worden gerekend als gevolg van het feit dat de betreffende functies in Nederland worden verricht. (*vraag 120*)
40. Onder IFRS 16 dient de lessee bij een operational lease – evenals bij een financial lease – het gebruiksrecht te activeren en de te betalen leasetermijnen te passiveren. Dit leidt tot een verhoging van de EBITDA en het in aanmerking nemen van een afschrijving en rentelast. De Orde vraagt de staatssecretaris aan te geven wat de toepassing van IFRS 16 betekent voor de toepassing van artikel 15b Wet VpB 1969. (*vraag 121*)

41. De Orde vraagt zich af hoe artikel 15b Wet VpB 1969 uitwerkt ten aanzien van waardemutaties van vorderingen en schulden. (*vraag 122*) Ter illustratie een voorbeeld van een securitisatie-structuur. Een Nederlandse BV heeft verschillende klassen obligaties uitgegeven aan de markt en met de opbrengst een portefeuille hypotheek tegen een discount overgenomen. Zowel de rentebaten als de rentelasten bedragen 150 mio in jaar 1. In jaar 2 gaat het slecht met de portefeuille. De rentebaten bedragen 100 mio, de rentelasten 150 mio. Op grond van een zogenaamde loss absorption clause in de obligaties behoeft op een bepaalde klasse van de obligaties een bedrag ter grootte van 50 mio niet terugbetaald te worden. In jaar 1 is er geen beperking op grond van artikel 15b, aangezien de rentebaten

gelijk zijn aan de rentelasten; de belastbare winst bedraagt nihil. In jaar 2 is de belastbare winst eveneens nihil als gevolg van de loss absorption clause. In jaar 2 bedraagt het saldo aan renten 50 mio indien de loss absorption clause buiten beschouwing wordt gelaten. De gecorrigeerde winst zal dan 50 mio bedragen, zodat de rente voor 35 mio in aftrek wordt beperkt. De Orde verzoekt aan te geven of de loss absorption onder de rentebaten kan worden begrepen, zodat het saldo aan renten in jaar 2 nihil is en geen sprake is van een beperking van de renteaftrek. Tevens verzoekt de Orde aan te geven of een waardeinstijging van vorderingen die zien op de hoofdsom respectievelijk waardeinstijgingen van rentevorderingen als rentebaten zijn aan te merken.

42. De Orde vraagt te bevestigen dat indien een belastingplichtige een schuld heeft met daarop een variabele rente, maar deze rente door middel van een derivaat (swap) met de crediteur of een andere partij converteert in een vaste rente, de bepaling effectief tot gevolg heeft dat de vaste rente wordt meegenomen voort artikel 15b Wet VpB 1969. **(vraag 123)**

Artikel 15b Wet VpB 1969: saldo aan renten bedraagt "ten minste nihil"

43. De Orde constateert dat onder het consultatiedocument de vooruit gewentelde rente werd geconverteerd naar een rentelast in het volgende jaar, hetgeen leidde tot automatische saldering van rentebaten en rentelasten tussen verschillende boekjaren. In het huidige wetsvoorstel is echter opgenomen dat het saldo aan rentelasten ten minste op nihil wordt gesteld en dat de vooruit gewentelde rente in het volgende jaar slechts kan worden afgetrokken voor zover het saldo aan rente in dat jaar lager is dan de drempel van 1 miljoen euro c.q. 30% van de fiscale EBITDA. Dit leidt – bij een letterlijke lezing – tot gevolgen die naar de mening van de Orde niet bedoeld kunnen zijn indien in het volgende jaar de rentebaten groter zijn dan de rentelasten. Deze problematiek kan zich bijvoorbeeld voordoen bij valutaverliezen respectievelijk – winsten in achtereenvolgende jaren. De Orde verwijst naar het cijfermatig voorbeeld hieronder. De Orde stelt voor aan het slot van de eerste zin van artikel 15 lid 5 Wet VpB 1969 moet worden toegevoegd dat – voor de toepassing van het vijfde lid – de slotzin van het tweede lid buiten beschouwing moet worden gelaten. **(vraag 124)**

Cijfermatig voorbeeld 1 valutaresultaten (in miljoenen euro's)

	Jaar 1	Jaar 2 (wetsvoorstel)	Jaar 2 (consultatie)
Bruto bedrijfsresultaat (EBITDA)	0	0	0
Valutaresultaat	-10	10	10
Belastbare winst	-10	10	10
Maximale renteaftrek 15b (30% EBITDA of 1)	1	3	3
Saldo aan renten (in het betreffende jaar)	10	nihil	nihil (9 minus 10)
Renteaftrek saldo aan renten	1	0	9
Renteaftrek voortgewentelde renten		3	n.v.t.

Vooruit te wentelen 15b-rente	9	6	0
-------------------------------	---	---	---

Jaar 2 (wetsvoorstel)

- In jaar 2 dient op grond van artikel 15b, lid 2 Wet VpB 1969 eerst het saldo van renten voor jaar 2 te worden bepaald.
- Op grond van de laatste volzin in artikel 15b, lid 2 Wet VpB 1969 bedraagt het saldo van renten ten minste nihil; 0 rentelasten minus 10 rentebaten wordt derhalve nihil.
- Vervolgens dient op basis van artikel 15b, lid 5 lid te worden bekeken of er nog voortgewentelde renten zijn; dat zijn er 9 uit jaar 1.
- Van de 9 aan voortgewentelde renten kan (slechts) 3 in aftrek worden gebracht, namelijk 30% van de fiscale EBITDA van jaar 2.

Jaar 2 (consultatiedocument)

- In jaar 2 worden bij het bepalen van het saldo aan renten de voortgewentelde renten uit jaar 1 in aanmerking genomen als rentelast in jaar 2, zodat direct salderen van de rentelasten uit jaar 1 en de rentebaten uit jaar 2 plaatsvindt.
- Het saldo aan renten bedraagt ten minste nihil en is niet negatief.
- Derhalve bedraagt het saldo aan renten in jaar 2 nihil, namelijk 9 voortgewentelde rentelasten uit jaar 1 minus 10 aan rentebaten uit jaar 2.
- Het verlies van jaar 1 (van 1) kan worden verrekend met de winst van jaar 2 (van 1).

Artikel 15b Wet VpB 1969: “fiscale EBITDA”

44. Op grond van artikel 15b lid 3 sub a en sub b Wet VpB 1969 wordt de winst verhoogd met afschrijvingen en afwaarderingen ter zake van bedrijfsmiddelen. De Orde vraagt de staatssecretaris waarom ervoor is gekozen om dit te beperken tot bedrijfsmiddelen en bijvoorbeeld verhoging van de belastbare winst niet wordt toegestaan ter zake van afwaarderingen op voorraad, met name indien sprake is van voorraad met een (zeer) langlopend karakter. (*vraag 125*) Als voorbeeld denkt de Orde hierbij aan vergunningen om in een gedeelte van het continentaal plat delfstoffen te winnen waarvan de Hoge Raad heeft geoordeeld dat deze fiscaal kwalificeren als voorraad en derhalve niet als een bedrijfsmiddel. Daarnaast vraagt de Orde zich af of de staatssecretaris kan bevestigen dat de vorming van een herinvesteringsreserve geen invloed zal hebben op de EBITDA. (*vraag 126*)

Artikel 15b, lid 6, onderdeel d en lid 7 Wet VpB 1969

45. De Orde vraagt waarom ervoor is gekozen in geval van samenloop met geactiveerde rente, de aftrekrumte volgens EBITDA-regeling volledig aan de geactiveerde rente toe te rekenen. (*vraag 127*) In het voorbeeld op p. 52 van de MvT is er een aftrekrumte van 30 (30% * 100). Die 30 blijkt echter volledig geactiveerde rente te zijn, terwijl er ook ‘gewone’ rente is van 20. Waarom is die ‘20’ dan niet gewoon aftrekbaar? Nu is geen enkele rente aftrekbaar, wordt de aftrekrumte van 30 geactiveerd bij het bedrijfsmiddel en schuift 40, waaronder dus de ‘gewone’ rente van 20, door naar de toekomst. Het komt de Orde voor dat deze maatregel onnodig beperkend is. Als alle rente in dit voorbeeld van 70 ‘gewone’ rente was geweest, had wel 30 in aftrek kunnen worden gebracht. Waarom dat nu niet kan mbt de 20 ‘gewone’

rente, ontgaat de Orde. De Orde verzoekt de staatssecretaris om een toelichting naar het waarom hiervan. *(vraag 128)*

46. In voorbeeld 4 van de artikelsgewijze toelichting, op pagina 52 van de Wet implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking staat dat: “Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de volledige 40 in het betreffende jaar van aftrek uitgesloten rentelasten kan worden voortgewenteld en in aftrek kan worden gebracht bij het bepalen van de winst in een volgend jaar, indien daarvoor ruimte bestaat.” De Orde vraagt de staatssecretaris te bevestigen dat deze 40 aan rentelasten in een later jaar in aftrek kan worden gebracht en dat in dat latere jaar niet (opnieuw) hoeft te worden vastgesteld of deze 40 rentelasten dienen te worden geactiveerd in de zin van artikel 8 Wet VpB 1969 juncto artikel 3.25 en 3.29b Wet IB 2001. *(vraag 129)*

47. Voorts vraagt de Orde de staatssecretaris te bevestigen of de cijfermatige uitwerking en toelichting in het voorbeeld hieronder een correcte uitwerking is van hetgeen in artikel 15b lid 6 onderdeel c en artikel 15b lid 7 Wet VpB 1969 is omschreven. *(vraag 130)*

Cijfermatig voorbeeld 2 uitwerking artikel 15b, lid 7 Wet VpB 1969 (in miljoenen euro's)

	jaar 1: zonder 15b	jaar 1: met 15b	jaar 2: zonder 15b	jaar 2: met 15b
Bouwkosten	100	100	300	300
Rentelasten	20	20	20	20
POC winst	30	30	90	90
Totale boekwaarde 3.29b	150	139	560	549
Fiscale winst	30	19	90	90
Aftrekbeperking 15b	0	11	0	-7
Belastbare winst	30	30	90	83

Jaar 1

- Er is sprake van onderhanden werk, waarbij op grond van artikel 3.29b Wet IB 2001 winst wordt genomen op grond van de percentage of completion (POC)
- In jaar 1 bedraagt de maximale renteaftrek 9 (30% van 30).
- De rente voor artikel 15b is 20.
- De niet-aftrekbare rente die wordt voortgewenteld naar het volgende jaar bedraagt 11.
- Op grond van artikel 15b lid 7 Wet VpB 1969 wordt 11 van de 20 rentelasten niet geactiveerd.

Jaar 2

- In jaar 2 bedraagt de maximale renteaftrek 27 (30% van 90).
- De rente voor artikel 15b bedraagt 20.
- Van de 11 aan voortgewentelde rente uit jaar 1 kan 7 in jaar 2 in aftrek worden gebracht; deze rente hoeft niet alsnog te worden geactiveerd in de zin van artikel 8 Wet VpB 1969 jo artikel 3.25 en 3.29b Wet IB 2001.

- De resterende 4 aan voortgewentelde rente uit jaar 1 wordt voortgewenteld naar jaar 3.

48. De Orde verzoekt de staatssecretaris aan te geven of kosten van geldleningen, zoals afsluitprovisies, eveneens onder artikel 15b lid 6 onderdeel d Wet VpB 1969 vallen. (*vraag 131*)
49. De Orde constateert dat een belastingplichtige die gebruik maakt van de innovatiebox hierdoor kan worden geconfronteerd met een grotere aftrekbeperking op grond van de earningsstrippingmaatregel. Dit wordt veroorzaakt doordat de winst als uitgangspunt wordt genomen voor de bepaling van de gecorrigeerde winst, zonder correctie van het grondslagbeperkende effect van artikel 12b Wet VpB 1969. In de MvT leest de Orde dat dit bewust is beoogd. In de MvT wordt als voorbeeld gegeven de grondslagvermindering van de innovatiebox, voordelen waarop de deelnemingsvrijstelling en waarop de objectvrijstelling van toepassing is. De Orde vraagt of zij het goed heeft begrepen dat, als van een winst van 100 bijvoorbeeld 30 onder de grondslagvermindering van de innovatiebox valt, de winst voor de toepassing van de earningsstripping-maatregel 100 bedraagt. (*vraag 132*) Zou dit namelijk niet zo zijn – dat wil zeggen in dit voorbeeld bedraagt de winst voor de toepassing van de earningsstripping-maatregel dan 70 – dan verlaagt dit effectief het voordeel uit de innovatiebox. Het kabinet neemt dan immers het voordeel dat hij geeft door de grondslagvermindering van de innovatiebox, deels weer terug via een beperking van de renteaftrek. De Orde vestigt er de aandacht op dat hierdoor de innovatiebox een deel van haar aantrekkelijkheid zal verliezen, in situaties waarin de belastingplichtige met relatief veel vreemd vermogen is gefinancierd. De Orde ziet daar geen reden voor en verzoekt de staatssecretaris het grondslagbeperkende effect van artikel 12b Wet VpB 1969 te corrigeren, zodat de renteaftrekrimte wordt berekend zonder inachtneming van dit effect. (*vraag 133*)

Artikel 15aha Wet VpB 1969

50. De Orde vraagt de staatssecretaris zekerheidshalve te bevestigen dat artikel 15aha lid 3 alleen ziet op rechtshandelingen tussen vennootschappen in een fiscale eenheid. (*vraag 134*)
51. Bij oprichting van een nieuwe dochtermaatschappij binnen fiscale eenheid is in artikel 5 lid 4 Besluit fiscale eenheid 2003 geregeld dat ter zake van voorvoegingsverliezen de aan de dochtermaatschappij toe te rekenen winst wordt aangemerkt als winst van de maatschappijen die deze dochtermaatschappij hebben opgericht, naar rato van hun kapitaalbreng. De Orde verzoekt om een soortgelijke regeling voorvoorvoegingsrenten. (*vraag 135*)
52. In artikel 12 van het Besluit fiscale eenheid 2003 is geregeld hoe de horizontale verliesverrekening binnen een fiscale eenheid verloopt ingeval voorvoegingsverliezen aanwezig zijn. De Orde verzoekt voor de verrekening van voorvoegingsrente een soortgelijke regeling op te nemen. (*vraag 136*)

Artikel 15ahb Wet VpB 1969

53. Voortgewentelde saldi aan renten van een bestaande fiscale eenheid (hierna de oude fiscale eenheid) die wordt opgenomen in een nieuwe fiscale eenheid met een nieuwe

moedermaatschappij gelden daarna als voorvoegingsrenten van de moedermaatschappij van de oude fiscale eenheid (hierna oude moedermaatschappij). Hierdoor kan bij strikte toepassing van artikel 15ahb lid 1 Wet VpB 1969 een dochtermaatschappij van de oude fiscale eenheid voorvoegingsrenten van de oude fiscale eenheid niet meer meekrijgen bij latere ontvoeging uit de nieuwe fiscale eenheid.

Mede onder verwijzing naar onderdeel 8.4 van het Besluit van de staatssecretaris van Financiën, van 20 augustus 2018, nr. 2018/121069 vraagt de Orde om goed te keuren:

- dat aan een dochtermaatschappij van de oude fiscale eenheid bij ontvoeging uit de nieuwe fiscale eenheid de voorvoegingsrenten kunnen worden meegegeven die aan haar zijn toe te rekenen;
- dat bij ontvoeging van de oude fiscale eenheid de voorvoegingsrenten aan de oude fiscale eenheid kunnen worden meegegeven en derhalve niet slechts per afzonderlijke maatschappij van de oude fiscale eenheid (clusterbenadering). (*vraag 137*)

Artikel 15ba Wet VpB 1969

54. In artikel 15ba lid 2 Wet VpB 1969 wordt geregeld dat artikel 20a lid 2 tot en met 8, lid 10 onderdelen a, b en c en lid 11 Wet VpB 1969 van overeenkomstige toepassing is. De Orde mist hier een verwijzing naar artikel 20a lid 12 Wet VpB 1969 op grond waarvan de belastingplichtige de mogelijkheid wordt gegeven om een gevormde herinvesteringsreserve onmiddellijk voorafgaand aan de betreffende belangenwijziging in de winst op te nemen en de boekwaarde van zijn bezittingen te verhogen tot ten hoogste de waarde in het economisch verkeer. Als gevolg zal een belastingplichtige die bijvoorbeeld vastgoed heeft ontwikkeld dat is bestemd voor verhuur aan derden en beschikt over voortgewentelde 15b-rente, deze voortgewentelde 15b-rente zien verdampen indien het uiteindelijke belang in de belastingplichtige in belangrijke mate is gewijzigd. De Orde acht dit een ongewenst gevolg en verzoekt de staatssecretaris om een regeling waarbij voortgewentelde 15b-rente alsnog kan worden behouden tot ten hoogste 30% van de bij de belastingplichtige aanwezige fiscale stille reserves op het moment van de belangenwijziging. (*vraag 138*)

Toepassing earningstrippingregeling per fiscale eenheid

55. De Orde onderschrijft de keuze om de earningsstrippingregeling per fiscale eenheid toe te passen. Veel fiscale eenheden hebben leningen aangetrokken op het niveau van de holdingvennootschap van de groep. Indien de earningstrippingregeling per vennootschap zou moeten worden toegepast, zou het in veel situaties voorkomen dat de fiscale EBITDA niet op hetzelfde niveau zit als de rentelasten. Met het toepassen van de earningstrippingregeling per fiscale eenheid is het bedrijfsleven derhalve gebaat, omdat zij hiermee niet worden gedwongen tot het (onnodig) herstructureren van de wijze waarop zij zijn gefinancierd. De Orde is van mening dat de gemaakte keuze past binnen de Richtlijn en de EU-verdragsvrijheden.

Afschaffing huidige renteaftrekbepalingen

56. De Orde kan instemmen met de afschaffing van artikel 15ad en 13l Wet VpB 1969 nu met artikel 15b een generieke rente-aftrekbepaling wordt ingevoerd. De Orde verzoekt het Wetsvoorstel spoedreparatie fiscale eenheid eveneens met ingang van boekjaren die

aanvangen op of na 1 januari 2019 in te laten gaan. (*vraag 139*) Indien het Wetsvoorstel toch met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, verzoekt de Orde om de afschaffing van 131 Wet VpB 1969 eveneens met terugwerkende kracht tot 25 oktober 2017, of eventueel de terugwerkende kracht van het Wetsvoorstel te beperken tot 1 januari 2018. (*vraag 140*) Dit voorkomt onnodige complexiteit voor zowel het bedrijfsleven als de Belastingdienst, mede gezien het feit dat een groot aantal aangiften vennootschapsbelasting 2017 reeds is ingediend zonder dat rekening is en kon worden gehouden met het Wetsvoorstel spoedreparatie fiscale eenheid nu dat nog geen kracht van wet heeft.

57. Zowel in de fiscale literatuur als in eerder commentaar van de Orde is er op gewezen dat de noodzaak tot instandhouding van artikel 20 lid 4 Wet VpB 1969 met ingang van 2013 is vervallen. De Orde kan dan ook instemmen met de afschaffing van artikel 20 lid 4 Wet VpB 1969. Het is de Orde echter onduidelijk waarom er gekozen is voor overgangsrecht waardoor artikel 20 lid 4 Wet VpB 1969 nog 9 jaar van toepassing blijft op houdsterverliezen van voor 2019. De Orde geeft de staatssecretaris in overweging af te zien van overgangsrecht. (*vraag 141*)

Artikel 34h: 15ad-interest ineens in aftrek brengen

58. Artikel 34h Wet VpB 1969 regelt dat niet aftrekbare overnamerente per 1 januari 2019 wordt omgezet in een voortgewenteld saldo van renten in de zin van artikel 15b Wet VpB 1969. Voor deze doorgeschoven renten geldt onder het huidige recht dat deze ineens ten laste van de belastbare winst kunnen worden gebracht in het jaar na aflossing van de betreffende overnameschuld ofwel in het jaar na ontvoeging van de overgenomen vennootschap (Brief Minister van Financiën van 3 november 2011, Kamerstukken II 2011/12, 33 003, nr. 17, p. 8.). De Orde verzoekt te bevestigen dat de doorgeschoven renten die per 1 januari 2019 worden geconverteerd in een voortgewenteld saldo van renten ineens ten laste van de belastbare winst kunnen worden gebracht in het jaar nadat de betreffende overnameschuld is afgelost ofwel in het jaar nadat de overgenomen vennootschap is ontvoegd. (*vraag 142*)

59. Voorts vraagt de Orde of voor aftrek van de vanaf 1 januari 2019 op grond van artikel 15ad Wet VpB 1969 doorgeschoven rente de winst van de overgenomen vennootschap mede bepalend is voor de 30% EBITDA-marge. (*vraag 143*)

Artikel 10b

60. Het valt de Orde op dat artikel 10b Wet VpB 1969 in stand blijft. In de MvT wordt aangegeven dat de bepaling noodzakelijk wordt geacht om internationale mismatches te voorkomen. Gelet op de internationale ontwikkelingen met betrekking tot transfer pricing sinds de invoering van artikel 10b Wet VpB 1969 alsmede het feit dat voor zover de Orde bekend, de bepaling in de praktijk niet of nagenoeg niet wordt toegepast, pleit de Orde ervoor om de bepaling af te schaffen. (*vraag 144*) Te meer omdat artikel 10b Wet VpB 1969 blijkens de wet niet is beperkt tot buitenlandse mismatch-situaties en derhalve in zuiver binnenlandse situaties leidt tot dubbele belastingheffing. Dit levert ook een vereenvoudiging van de regels voor renteaftrek op.